

2022-2023: Petőfi-émlékév

Idén a költő születésének bicentenáriumát ünnepeljük. A III. forduló feladatai Petőfi Sándor életútjához, művészetéhez kapcsolódnak. Külön hangsúlyt kap kecskeméti kötődéseinek megismerése.

1. A) Keresztrejtvény

- A következő meghatározások Petőfi életéhez kapcsolódnak. Oldjátok meg a feladatot!
- Ügyeljetek arra, hogy a 2 jegyű mássalhangzókat 1 négyzetbe írjátok! **17p**
-

1.						SZ	I	L	V	E	SZ	T	E	R						
2.		K	I	S	F	A	L	U	D	Y	T	Á	R	S	A	S	Á	G		
3.				E	L	B	E	S	Z	É	L	Ó	K	Ö	L	T	E	M	É	NY
4.			P	Á	P	A														
5.			SZ	E	N	D	R	E	Y	J	Ú	L	I	A						
6.		J	Á	N	O	S	V	I	T	É	Z									
7.	A	R	A	NY	J	Á	N	O	S											
8.				S	E	G	E	S	V	Á	R									
9.		V	Ö	R	Ö	S	M	A	R	T	Y									
10.			N	E	M	Z	E	T	I	SZ	Í	N	H	Á	Z					
11.					B	E	M	J	Ó	ZS	E	F								
12.			F	O	R	R	A	D	A	L	O	M								
13.					R	E	SZ	K	E	T	A	B	O	K	O	R				
14.				Z	O	L	T	Á	N											
15.		B	A	L	K	E	Z	E	S											
16.	J	Ó	K	A	I	M	Ó	R												

1. Ezen az ünnepen született.
2. Ez a kulturális szervezet fedezte fel.
3. Az apostol c. műve is ebben a műfajban íródott.
4. Ebben a városban vette fel a költő a Petőfi nevet.
5. Petőfi vele találkozott 1846 szeptemberében egy Nagykárolyban rendezett bálon.
6. Ezzel a művével vált híressé 1844-ben.
7. Egyik legjobb barátja, fiának keresztapja.
8. Itt veszett nyoma a költőnek.
9. Petőfi lelkes támogatója, a Szózat szerzője.
10. 1844. okt. 12-én *Egressy* Gábor segítségével itt lépett fel, mint színész.
11. A költő benne találta meg a maga hadvezérét. Szinte apjaként nézett fel rá, aki óvta őt.
12. Ennek a történelmi eseménynek a középpontjában állt 1848 márciusában.
13. Ez a verse jelent meg az *Életképek* 1847. január 16-i számában, amit Júlia ihletett.
14. Így hívták egyetlen fiát.
15. Ilyen kezes volt Petőfi.
16. A 19. század nagy „meseírója”, a költő barátja, akivel többször is találkozott Kecskeméten.

1. B) Tudjátok? 10p

A következő kérdések a megoldásban kapott vershez kapcsolódnak. Kutassatok a válaszok után!

- Petőfi melyik kötetének lett mottója ez a vers? **Összes költemények**
- Mi a mondanivalója ennek a versnek? **1847-től a költő e 2 fogalomban foglalja össze az élet lényegét. Az élet felett áll a szerelem, de számára a legmagasabb létforma a szabadság, mely a boldogság titka is.**
- Ezen a címen magyarfilm is készült 2006-ban. Melyik történelmi eseményt meséli el ez az alkotás? **1956. október 23.**
- Petőfinek ez a verse számos dalban refrénként is felcsendül. Ki az az opera-énekesnő és előadóművész, akik dalukban megénekelik ezeket a sorokat? **Koncz Zsuzsa-Sass Sylvia**
- **Baki: Négy hiba is elbújt az eredeti szöveghez képest a versben. Melyek ezek:**

*Szabadság szerelem!
E kettő kell nekem.
Szerelmeimért feláldozom
Az életet,
Szabadságért föláldozom
Szerelmemet!*

- **vessző hiányzik az első sorban**
- **szerelmemért helyett szerelmeimért szerepel**
- **föláldozom helyett feláldozom szerepel**
- **! jel van a . helyett az utolsó mondatban**

2. ANAGRAMMA

A) A következő anagramma (olyan kifejezések, melyeket más szó vagy szavak betűinek felcserélésével kapunk, pl. matektanár = mértan átka) feladványokban Petőfihez köthető embereket rejtettünk el. Találjátok ki, kik rejtőznek az újra alkotott kifejezések mögött!

14p

ANAGRAMMA	HELYES NÉV	MEGHATÁROZÁSOK
1. REÁD KONDA	ANDOR DEÁK	7, 9
2. NÁRCISZ GYEDEN	SZENDREY IGNÁC	5, 14
3. SOK SAS HOL JUT	KOSSUTH	1, 3
4. HARTAY MOSOLY PERC	ORLAY PETRICH SOMA	8, 12
5. HÁNCS KIFLI NEKED FERDE	SCHIFFENDEKKER DÁNIEL	2, 13
6. SE HASAK EPER	SHAKESPEARE	6, 10
7. ÓCSKA TELEPE	CSAPÓ ETELKE	4, 11

B) Állításokat olvashattok, amelyek az előző feladatban szereplő - Petőfihez köthető - személyekre vonatkoznak. Írjátok a meghatározások számát a megfelelő nevek mellé a táblázatba.

1. 1849 júniusában felkéri Petőfit, hogy segítsen mozgósítani a pesti népet.
2. Fiatalokat okított.
3. Beszédet mondott a Béke Általános Iskola helyén álló vásártéren 1848. szeptember 25-én.
4. Tragikus halál vet véget ismeretségüknek.
5. Gyulai Pál kisebbik lány révén veje lett.
6. Az ő műveivel is intenzíven foglalkozott Petőfi, fordított.
7. A költő egyik álneve volt.
8. Petőfi, Jókai hatására az írással is foglalkozott, emellett jogi végzettséget is szerzett.
9. A név lehetséges jelentései: férfiak legyőzője, erős, férfias.
10. Drámaíró.
11. 1844-ben ismerkedik meg vele, s nagy hatással lesz a költőre.
12. Vezetéknevét csak 1853-ban vehette fel hivatalosan.
13. Ő íratta be a kecskeméti iskolába 1828. május 10-én.
14. A Károlyi család inspektora.

3. Versek eszperente nyelven

Petőfi melyik verseire ismertek rá a következő leírások alapján?

6p

- Félelmetes ereje leszen egyszer e természetnek. E vers lényege; rengeteg emberen kevés nemes kényelmesen él, henyél, de ennek egyszer nem lesz kedves vége. Ezen emberek remélnék, egyszer felemelkednek.

FELTÁMADOTT A TENGER

- E versben elkeveredett szerelem és félelem. Két ember egybekelt, de férj rémképe; felesége kedvesét eltemetve, nevét elfeledve, esetleg reményteljes szerelmet kezd el. Férj e képet nehezen emészté, feleségének esdekelve ecsetelte, szerelme végtelen.

SZEPTEMBER VÉGÉN

- Terjedelmes, cselekményes mese, tele véletlennel, félelmetes emberekkel, nemes lelkekkel. Egy szegény legény, - mert szerelme mellett henyélt – elvesztette megélhetését. Messzemenzire mendegélt, megmentett népet, s fehérnépet. Tengeren vész leteperte, de szerencsésen megtért kedveséhez. Nem lelé szerelmét, mesébe menetelve, elérte élete értelmét; feléledt szerelme, s lett kedves, rendes fejedelem.

- Ezen versben remeg lelke ez egyednek, mert eszébe keveredett szerelme. Epekedve remél. Kedvese erre egyetlen egyet rebegett el:” Ezerszer!”

RESZKET A BOKOR, MERT...

- Ezen egyed élete végéjét elképzelte. Nem szeretne kényelemben de szeretne vészben, véres helyen, emberek ezrével, mének fergetegében, testét leteperve, megdermedve, lelke végtelenbe menne.

EGY GONDOLAT BÁNT ENGEMET...

- Elment ezen legény szeretett emberekhez. Ettek, kedvesen nevetgéltek, meg élcesen beszélgettek. Ezen helyen egy-egy versét elmesélte, s egynek elejét vette. Este, férj neje, szeretett gyermekének kedveskedve, ezer meg ezer kérdést tett fel, s ezekre megfelele. E legény eszébe véste, szerencsés, mert ezen érzékeny ember lelkének legkedvesebbje.

EGY ESTÉM OTTHON

4. Petőfi nyomában 6p

Kecskemét a Petőfi-emlékhelyek egyike, az a város, amelyhez a költő gyermek-és ifjúkorának fontos eseményei kötődnek. Itteni tartózkodásainak helyszínei ma is jól beazonosíthatók, ha megoldjátok a következő feladatot. Tájékozódni Székelyné Kőrösi Ilona történész segít benneteket a következő linken elérhető Petőfi nyomában Kecskeméten című munkájával:

<https://kecskemetilapok.hu/kultura/petofi-nyomaban-kecskemeten>

- Hol állt Hrúz Mihály lakóháza?

A **Szabadság téri** OTP helyén még az 1950-es években is Kecskemét egyik emblemikus épülete vonta magára a figyelmet: a **Beretvás**. A 19. század közepén épült szálloda, étterem és kávéház a régi Kecskemét életének jellegzetes helyszíne volt. Felépítése előtt ezen a helyen állt **Hrúz Mihály lakóháza**. A Kőrösi utca elején elhelyezkedő tágas belvárosi portát és az oszlopos-tornácos parasztpolgári házat 19. századi ábrázolások is megörökítették.

- Határozzátok meg Petőfi egykori evangélikus iskolájának a mai helyét! Áll-e épület most itt?

Az **evangélikus egyház iskolája** a mai templom udvarán, a közeli imaház mellett állt. Az Ybl Miklós által tervezett templomot és a Luther-palotát a kisdíák Petrovics Sándor még nem láthatta. A Szabadság térről nézve a **Luther-közi átjáró** fölött emléktábla jelzi: e ház helyén állt az

iskola, ahol Petőfi a betűvetést tanulta. A **Luther közben** az Arany János utca felé indulva, a mai templom udvara és a templom mellett haladva, biztosak lehetünk abban, hogy itt, ezen a telken állt az egykori nevezetes iskolaépület.

- Hol található ma az emléktábla, amely Szilády Mihály nyomdász és kiadó tipográfiai műhelyének helyét jelöli?

A római katolikus **Főplébánia épületének Aranyhomok felőli oldalán** emléktábla jelzi, hogy a belvárosnak ezen a részén állt egykor Szilády Károly nyomdász és kiadó nyomdája és tipográfiai műhelye.

5. Igaz vagy hamis? 10p

1. Petőfi Sándor 1828-tól 1831-ig a kecskeméti evangélikus elemi iskolában tanult. **Igaz**
2. Iskolaévei alatt Petőfi rokonoknál, Kovácséknál, majd Hruz Mihályéknál lakott. **Hamis**

„A kecskeméti iskolaévek alatt Sándor egy ideig a Kovácsay családnál (egyik keresztanyjánál) is lakott.is.”

Forrás: <https://kecskemet650.hu/kronika/kecskemet-petofi-első-iskolavarosa>

3. Hruz Mihály legidősebb lánya, Erzsike foglalkozott a legtöbbet a kis Petőfivel. **Igaz**
4. Hruz Erzsikétől hallotta az akkor divatos „Cserebogár, sárga cserebogár...” refrénű műdalt. **Igaz**
5. A „Cserebogár, sárga cserebogár...” refrénű műdalt Petőfi Szülőföldemen című versében is megidézte. **Igaz**
6. Petőfi korában az evangélikus elemi iskolában nem volt koedukált az oktatás. **Hamis**

Az evangélikus iskolának Petőfi iskolaévei idején 50-60 tanulója volt. A helyszűke szükségszerűen koedukációt eredményezett: fiúk és lányok egy teremben tanultak.

7. Petőfi tanítóját Schifferdecker (Hajósi) Dánielnek hívták. **Igaz**
8. Petőfi személyesen is megfordult Szilády Károly nyomdájában. **Igaz**
9. Szilády Károly nem vállalta a közvetítést és tárgyalást a piarista cenzorral, amikor Petőfi, Jókai és Ács Károly egy közös verseskötetet szerettek volna kiadni. **Hamis**

Szilády vállalta a közvetítést és a tárgyalást a piarista cenzorral, amikor Petőfi, Jókai Mór és Ács Károly egy közös verseskötetet szerettek volna kiadni.

10. 1943 áprilisában is „Borostyán” álnéven szerepelt Petőfi a Kecskeméten kiadott Játékszíni zsebkönyvben. **Hamis**

Az 1843 áprilisában Kecskeméten kiadott Játékszíni zsebkönyvből tudjuk: a „Borostyán” színésznevet elhagyva, Kecskeméten már mint „Petőfi színész úr” szerepelt.

6. Fotóalbum 10p

Készítsetek olyan magyarázatot a következő képekhez, melyben fény derül arra, hogyan kapcsolódnak Petőfi Sándorhoz!

Hrúz Mihályék kecskeméti háza Jaschik Álmos rajzán. A mű a Petőfi Irodalmi Múzeum (Budapest) gyűjteményének része Kisdiákként ebben a házban lakott a rokonainál Petőfi Sándor.

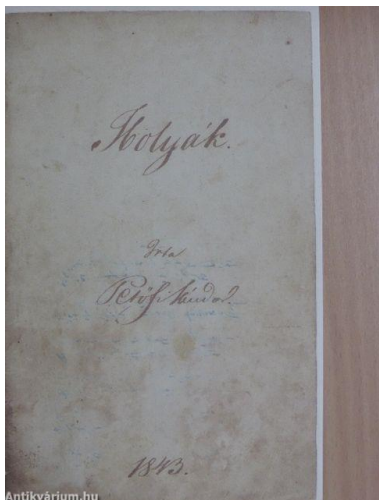
Petőfi kecskeméti iskolája Jaschik Álmos rajzán. A mű a Petőfi Irodalmi Múzeum (Budapest) gyűjteményének része. Ebben az evangélikus elemi iskolában tanult Petőfi Sándor Schifferdecker Dániel tanítványaként.

A **Malom Center épületén** Kecskemét egykori színházi életéről tudósító emléktábla másolat, az eredeti ma a Katona József Emlékház udvarán található. A Gazdasági Gőzmalom bontása (felrobbantása) előtt az Emléktábla a Korona utcai homlokzaton emlékeztetett Kecskemét művelődéstörténetének fontos helyszínére és eseményeire. A Korona kávéház és fogadó tulajdonosa, Király Sándor 1833-tól 1868-ig saját telkén teremtett fellépési lehetőséget az ideérkező vándorszínész társulatok és a helybeli műkedvelők számára. 1842-44-ben, kecskeméti főiskolás korában Jókai Mór is szerepelt a református kollégium színjátszó körével. 1843. január közepétől április elejéig Petőfi Sándor is fellépett a Korona színpadán, mint a Székesfehérvárról érkezett Szabó József-féle társulat tagja, többek között Szuper Károly és Dézsi Zsigmond – „a vidék Lendvayja” – társaságában. Az 1843 áprilisában Kecskeméten kiadott Játékszíni zsebkönyvből tudjuk: a „Borostyán” színésznevet elhagyva, Kecskeméten már mint „Petőfi színész úr” szerepelt. Jutalomjátékkal kapta meg a Bolond szerepét Shakespeare Lear király című darabjában. Kecskeméten 1847-ben, ezen a helyen került először színpadra a Bánk bán.

1848. március 15-e 100. évfordulóján készítette ezt az emléktáblát Kecskemét Petőfi Sándornak, a forradalom költőjének emlékezetére. Ennek a városnak a falai között volt kisdíák, vándorszínész, itt írta versét, a "Jövendölés"-t.

„Ibolyák” címet viselő kecskeméti füzet (1843). A hat vers mellett két Örövid novellát is tartalmazott, és az egész anyag elrendezése a zsebbe való színházi almanachok mintájára készült. A két kis elbeszélés szinte vázlatnak hat: Petőfi itt használta először a francia romantikából ismert „style coupé”-t („vagdalt stílus”), amely tömörsége, szaggatottsága és drámaisága miatt volt kedvelt; cserébe felmentette a szerzőt a nagyobb ívű kompozíció, a lélektani motiválás alól. „

7. Példakép 5p

A mai rohanó világban mindenkinek szüksége van olyan példaképekre, akiknek élete, tettei utat mutatnak a mindennapjainkban. Döntsétek el, hogy Petőfi Sándor lehet-e ilyen ember, akit ti ma példaképként választanátok! Mutassátok be őt külső, belső tulajdonságai és tettei alapján!

8. Zenés kapcsolódás 11p

1. Kit ábrázol a kép? RÁC KA PONG CSÓH **Kacsóh Pongrácz**
2. Mi volt a foglalkozása a képen látható személynek? **zeneszerző, zenepedagógus**
3. Petőfi Sándor verses elbeszélése nyomán melyik művét alkotta 1904-ben?
János vitéz
4. Nevezzétek meg a zenés alkotás műfaját! **daljáték**
5. Mikor és hol mutatták be először ezt a zenés művet? **1904. november 18. Király Színház**
6. Életpályájának melyik éve köthető Kecskeméthez, és milyen minőségben tevékenykedett városunkban? **1909. Főreáliskola igazgatója**
7. Hol található Kecskeméten mellszobra? **Katona József park**
8. Nevezzétek meg a szobrászművészt! **Rácz Edit**

9. Dallamos költemények 8p

Hallgassátok meg az alábbi linkeket! Közülük néhány egy-egy Petőfi-vers megzenésített változata.

- Melyek ezek? Írjátok le a címüket!
- Melyik zenekar előadásában hallható a legtöbb megzenésített Petőfi-vers?
- Melyek azok a megzenésített változatok, melyeket nem a keresett együttes ad elő? Írjátok le a címüket!

1. https://www.youtube.com/watch?v=PBRjkmol1Iw&ab_channel=Zorrgg33
2. https://www.youtube.com/watch?v=UsXyJFcJBjw&ab_channel=D%C3%A9riZolt%C3%A1n
3. https://www.youtube.com/watch?v=qv2eGU8TAuk&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR
4. https://www.youtube.com/watch?v=Tu3HBlh7d_U&ab_channel=KatalinT%C3%B3th
5. https://www.youtube.com/watch?v=bADXurFmzvY&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR
6. https://www.youtube.com/watch?v=Y4xzAuyGkZ0&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR
7. https://www.youtube.com/watch?v=JF9nc4MW5Zg&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR
8. https://www.youtube.com/watch?v=F0_aFBmHzno&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR
9. https://www.youtube.com/watch?v=CDJL_rLLkt0&ab_channel=Sz%C3%BCcsRubenZolt%C3%A1n
10. https://www.youtube.com/watch?v=IhL74_VBT3U&ab_channel=K%C3%81V%C3%89SZ%C3%9CNETZENEKAR

- 1. Nemzeti dal
- 4. Szeptember végén
- 6. Füstbement terv
- 7. Itt van az ősz, itt van újra
- 9. Reszket a bokor, mert...
- Kávészünet zenekar
- Nemzeti dal – Kormorán együttes
- Reszket a bokor, mert... - Szücs Ruben Zoltán